

OBJAŚNIENIA DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ DLA GMINY PRZEDBÓRZ

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Przedbórz została poprzedzona analizą finansową ważniejszych wielkości z wykonania budżetu, które stanowią bazę do projekcji budżetu na lata 2012 – 2021.

Informacje zawarte w analizie opracowano na podstawie danych historycznych ze sprawozdań budżetowych za lata 2007-2009 oraz na podstawie planu budżetu na rok 2010 według stanu na dzień 12 listopada 2010 roku oraz projektu budżetu na 2011 rok, które także stanowią bazę do dalszej prognozy budżetu.

Celem niniejszej analizy jest opracowanie długookresowych projekcji dochodów i wydatków budżetowych, jak również określenie możliwości inwestycyjnych Gminy w przyszłych okresach, a także ich wpływu na budżet tak, aby została zachowana płynność finansowa Gminy Przedbórz.

Głównym zastosowaniem analizy jest określenie możliwości finansowych realizacji przyjętych zadań, określenie zdolności kredytowej gminy, ustalenie optymalnych źródeł finansowania inwestycji, ustalenie harmonogramu spłaty zobowiązań kredytowych, możliwości lepszego wykorzystania środków zewnętrznych przy zachowaniu obowiązujących przepisów prawa.

DOCHODY BUDŻETOWE

Z przeprowadzonej analizy wykonania budżetów Gminy Przedbórz za lata 2007 - 2009 oraz 2010 rok według planu na 12.11.2010 rok wynika, iż w latach 2007-2010 dochody Gminy Przedbórz wykazują tendencję wzrostową i tak:

- z kwoty 18 320 387,51zł w roku 2007 do kwoty 20 218 742,97 zł w roku 2008 wzrost o kwotę 1 898 355,46 zł , co stanowi 10,36 % wzrostu dochodów,
- z kwoty 20 218 742,97 zł w roku 2008 do kwoty 22 380 451,40 zł w roku 2009 różnica 2 161 708,43 zł, co stanowi 10,69 % wzrostu dochodów

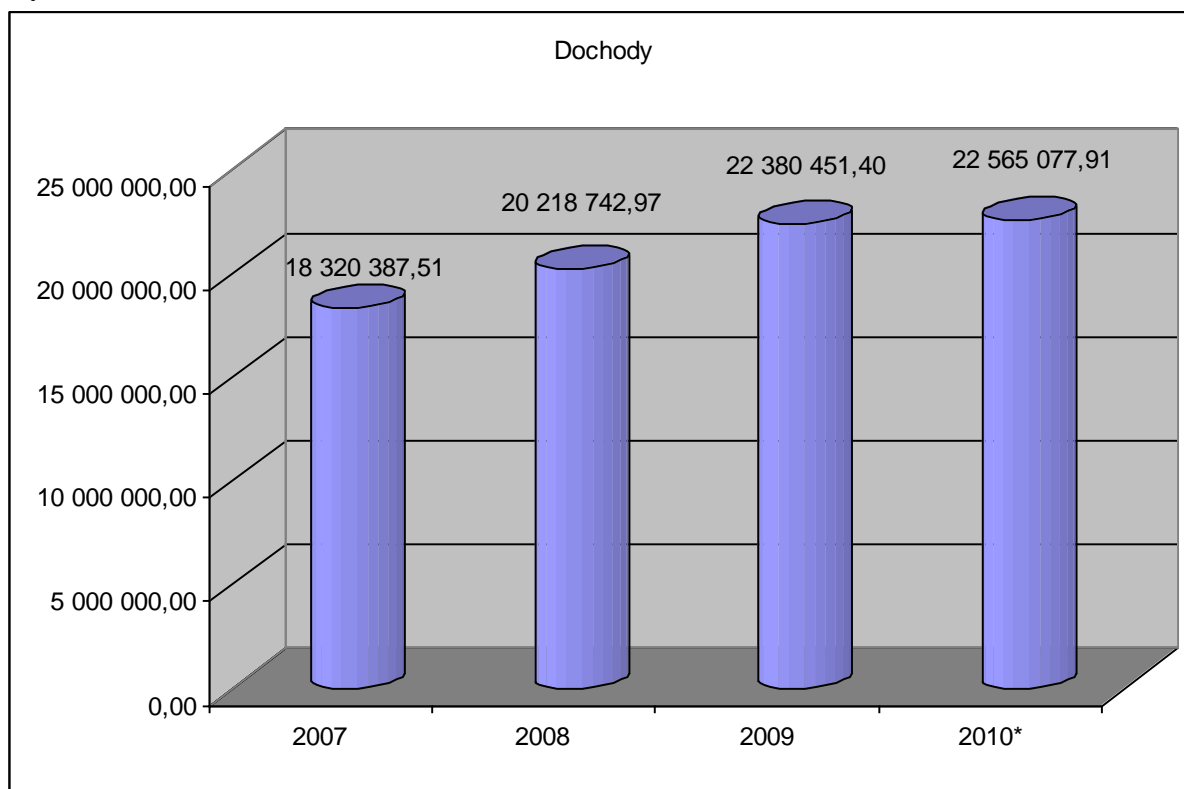
Realny poziom dochodów budżetowych na 2010 rok został zaplanowany na poziomie nie wiele wyższym od dochodów osiągniętych w 2009 roku.

Analizując zmiany wielkości dochodów budżetu w latach 2007-2009 należy podkreślić, iż w badanym okresie wystąpił nierównomierny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem natomiast w odniesieniu roku 2009 do 2010 widać niewielki wzrost.

Wartości dochodów w poszczególnych latach zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wartość dochodów Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Wykres nr 1

*rok 2010 – kwoty planowane na dzień 12.11.2010r

Dynamika wzrostu dochodów w latach 2007-2010

Tabela nr 1

Rok	2007	2008	2009	2010*
Dochody ogółem	18 320 387,51	20 218 742, 97	22 380 451,40	22 565 077,91
Dynamika	4,0 %	10,36%	10,69 %	0,82%
Dochody bieżące	17 815 366,90	18 976 039,41	20 706 625,60	20 175 123,37
Dynamika	11,09 %	6,52%	9,12 %	- 2,57%

* plan według stanu na 12.11.2010 r.

Analizując zmiany wielkości dochodów budżetu należy stwierdzić, iż w okresie od 2007 do 2009 roku występował nierównomierny wzrost w porównaniu z poprzednim rokiem. Przyczyny nierównomiernego wzrostu dochodów należy analizować w oparciu o dane dotyczące zmian dochodów z poszczególnych źródeł.

Poniżej przedstawiono analizę struktury budżetu Gminy Przedbórz opierając się na głównych źródłach dochodów.

Dochody Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Tabela nr 2

Rok	2007	2008	2009	2010*
Dochody ogółem	18 320 387,51	20 218 742,97	22 380 451,40	22 565 077,91
<i>1. dochody własne</i>	2 655 624,87	2 937 291,48	3 163 755,12	2 963 410,17
<i>2. udziały w dochodach budżetu państwa</i>	1 314 085,00	1 555 770,00	1 420 098,00	1 413 253,00
<i>3. subwencje</i>	8 844 327,00	9 474 562,00	10 654 356,00	10 696 107,00
<i>4. dotacje, w tym:</i>	<i>4 936 262,53</i>	<i>4 615 911,95</i>	<i>4 827 321,19</i>	<i>4 779 824,86</i>
a. zadania własne	1 191 310,66	1 270 837,82	1 356 740,85	1 424 700,00
b. zadania zlecone	3 663 875,55	3 303 687,13	3 429 193,34	3 313 737,86
c. zadania powierzone	81 076,32	41 387,00	41 387,00	41 387,00
<i>5. dochody pozostałe w tym;</i>	<i>570 088,11</i>	<i>1 635 207,54</i>	<i>2 314 921,09</i>	<i>2 712 482,88</i>

a. dotacje celowe i środki pozyskane z innych źródeł na zadania bieżące	102 275,00	30 013,00	59 691,00	0,00
b. dotacje celowe i środki pozyskane z innych źródeł na zadania majątkowe	467 813,11	1 220 251,36	291 978,39	1 326 771,00
c. dotacje z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1pkt 2 i 3	0,00	384 943,18	1 963 251,70	1 385 711,88

*według planu na dzień 12.11.2010 r.

Największą i najważniejszą, co do wielkości grupę dochodów w analizowanym okresie stanowiły subwencje. W ogólnej kwocie subwencji, podstawową część stanowiła subwencja oświatowa. Jej wielkość w dwóch kolejnych latach tj. 2008 (wzrost o 7,13 %), 2009 (wzrost o 12,45 %) wzrastała, natomiast zmniejszenie nastąpiło na 2010 rok o 4,16 %. Należy jednak podkreślić, że wysokość subwencji oświatowej nie odpowiada faktycznym kosztom bieżącym funkcjonowania szkół. W każdym roku niezbędne są dopłaty z budżetu gminy. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do szybszego przyrostu wydatków bieżących, a tym samym uszczuplenia potencjału inwestycyjnego gminy. Udział w strukturze dochodów z tytułu subwencji przedstawiał się następująco: w 2007 r. – 48,28 %, w 2008 r. – 46,86 %, w 2009 r. 47,61 %, w 2010 r. 47,40 %.

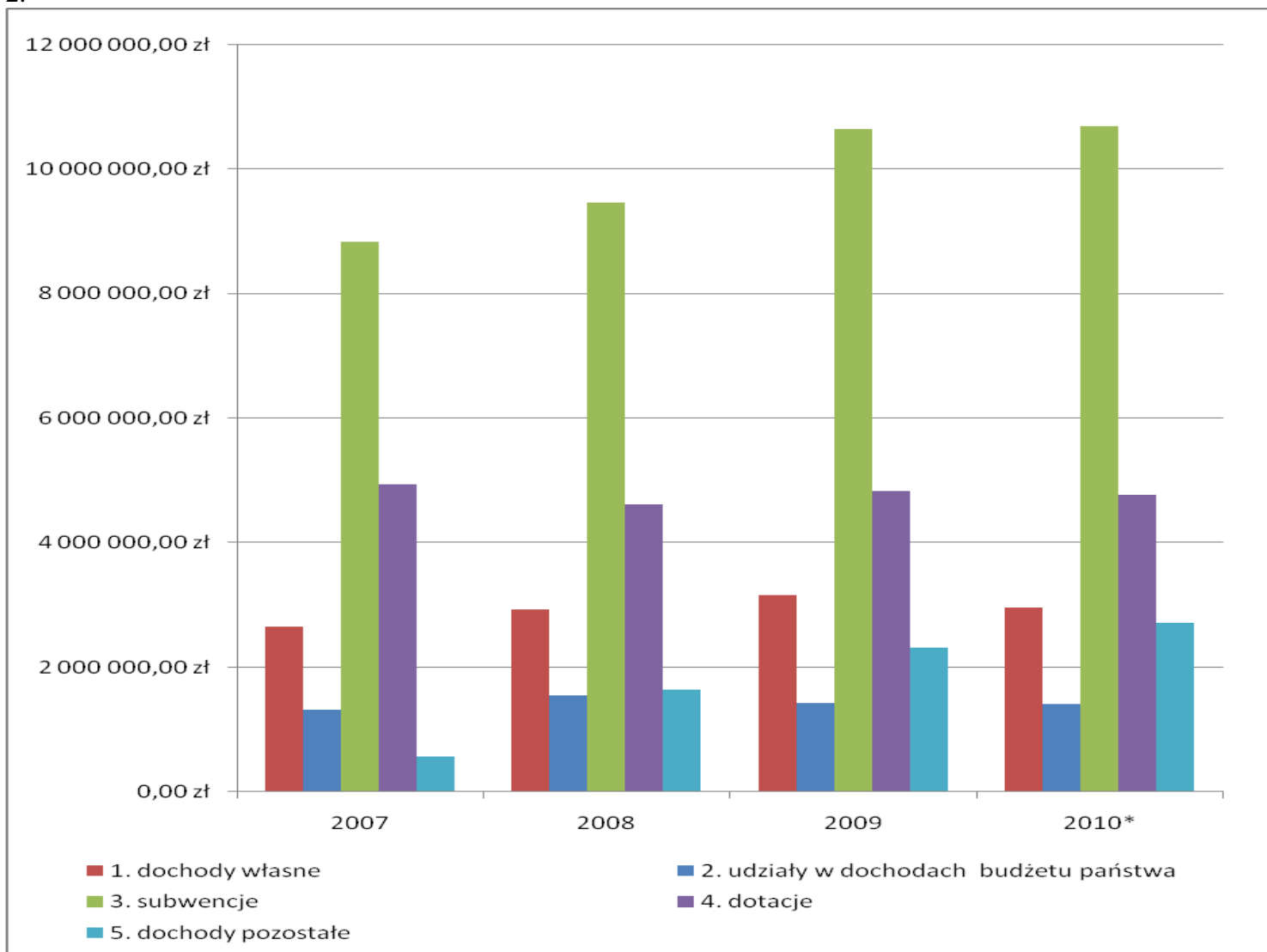
Kolejną grupą dochodów ważnych dla gminy to wpływy z udziału w podatkach dochodowych od osób fizycznych, stanowiących dochód budżetu państwa. Ich udział w ostatnich latach ma tendencje spadkową włącznie z rokiem 2010.

Najbardziej stabilną grupę dochodów stanowią wpływy z tytułu dochodów własnych. Ich udział w budżecie oscyluje w granicach 14%; 2007 r. – 14,50%, 2008 r. – 14,53%, 2009 r.-14,14%.

Poniżej zaprezentowano główne źródła dochodów gminy w postaci wykresu za lata 2007 – 2010.

Struktura głównych źródeł dochodów Gminy Przedbórz w latach 2007 - 2010.

Wykres nr 2.

Struktura dochodów Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Tabela nr 3

Rok	2007	Struktura	2008	Struktura	2009	Struktura	2010*	Struktura
Dochody Ogółem	18 320 387,51	100 %	20 218 742,97	100%	22 380 451,40	100%	22 565 077,91	100 %
Dochody majątkowe	505 020,61	2,76%	1 242 703,56	6,15 %	1 673 825,80	7,48 %	2 389 954,54	10,59 %
Dochody bieżące	17 815 366,90	97,24 %	18 976 039,41	93 85 %	20 706 625,60	92,52%	20 175 123,37	89,41 %

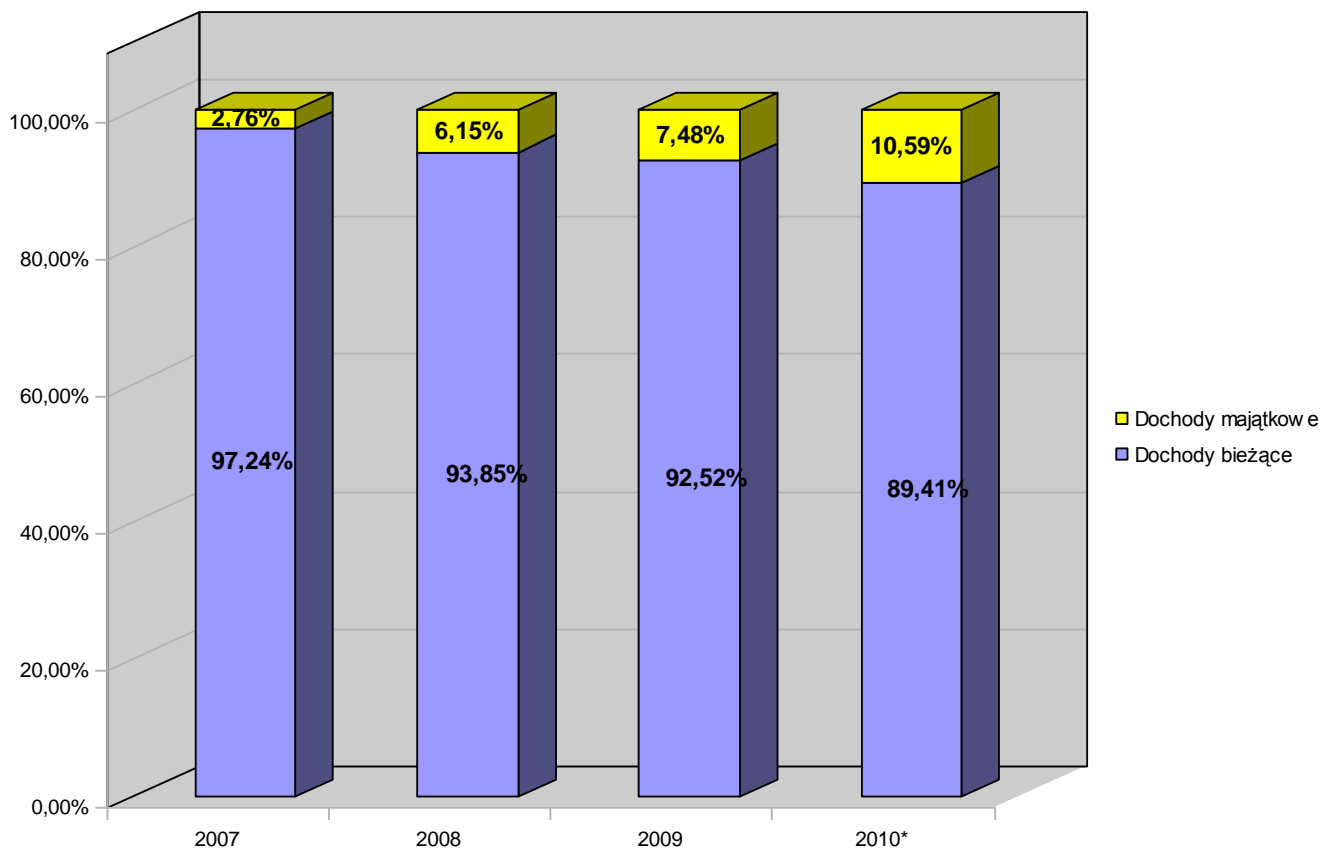
* według planu na dzień 12.11.2010r.

Z danych zaprezentowanych w powyższej tabeli wynika, że w trzech kolejnych latach największy udział w zrealizowanych dochodach wykazują dochody bieżące, których wskaźnik kształtuje się od 92,52% do 97,24 %. Obserwuje się jednak stopniowy wzrost dochodów majątkowych, który jest wynikiem pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych, w tym również z środków z budżetu Unii Europejskiej, na realizację zadań inwestycyjnych.

Dane zaprezentowano na wykresie poniżej

Struktura dochodów Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Wykres nr 3

* wg planu na 12.11.2010 r.

WYDATKI BUDŻETOWE

Analiza wydatków Gminy Przedbórz w latach 2007-2010 wskazuje ich wzrost od kwoty 18 395 317,87 zł w 2007 roku, do kwoty 26 024 398,29 zł w 2010 roku, która jest planem wydatków na dzień 12.11.2010 roku. Wielkość zrealizowanych wydatków w 2010 roku będzie uzależniona od możliwości wykonywania ujętych w budżecie zadań inwestycyjnych oraz od wielkości faktycznie osiągniętych dochodów budżetu miasta, które ostatecznie wpłyną na wielkości planowanych wydatków. Wzrost wydatków spowodowany jest w głównej mierze wzrostem wydatków majątkowych

Nominalne wydatki wzrastały w latach od 2008 do 2010, wydatki niższe wystąpiły w roku 2007 w stosunku do roku 2006

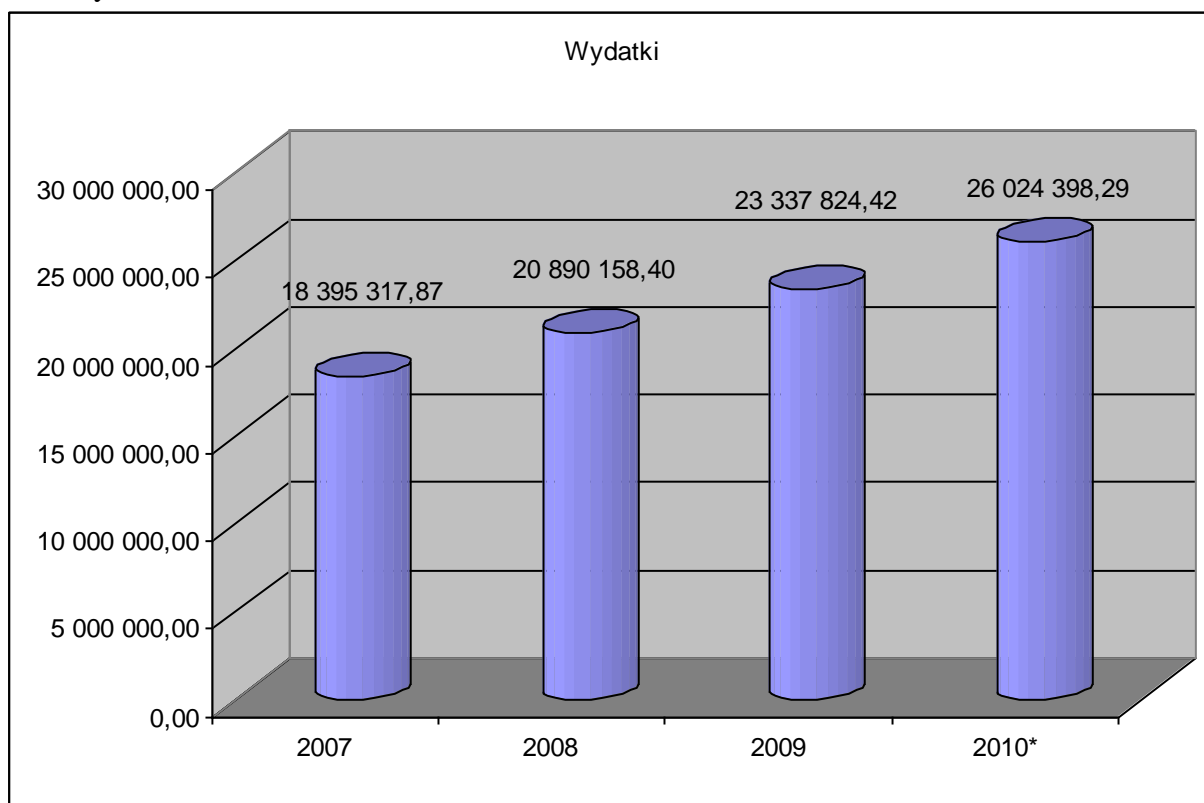
- 2007/2006 - -5,51 %
- 2008/2007 - 13,56 %
- 2009/2008 - 11,72 %
- 2010/2009 - 11,51%

Największy wzrost wydatków został osiągnięty w 2008 roku, z uwagi na fakt, że rok 2007 wykazał się najniższymi wydatkami wykonanymi w badanym okresie. Pozostałe lata wykazują tendencję wzrostową w dość równym stopniu.

Wielkość zrealizowanych wydatków w latach 2007–2010 przedstawia poniższy wykres.

Wydatki budżetowe Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Wykres nr 4

*rok 2010 – kwoty planowane na dzień 12.11.2010r.

Poniżej zaprezentowano dynamikę wydatków w poszczególnych latach.

Dynamika wzrostu wydatków Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Tabela nr 4

Rok	2007	2008	2009	2010*
Wydatki	18 395 317,87	20 890 158,40	23 337 824,42	26 024 398,29
Dynamika	- 5,51 %	13,56 %	11,72 %	11,51%
Wydatki bieżące	16 740 116,77	16 829 139,00	18 151 191,14	19 198 738,84
Dynamika	6,75 %	0,53 %	7,86 %	5,77 %

* plan według stanu na 12.11.2010 r.

Dane przedstawione w tabeli obrazują, że od 2008 roku do 2010 roku wykazują tendencję wzrostową na dość równym poziomie, odchylenia między tymi latami są niewielkie, natomiast odbiega od tego poziomu rok 2007, w którym wydatki zmniejszyły się o 5,51 % w stosunku do roku poprzedniego.

Struktura wydatków Gminy Przedbórz w latach 2007-2010

Tabela nr 5

Rok	2007	Struktura	2008	Struktura	2009	Struktura	2010*	Struktura
Wydatki Ogółem	18 395 317,87	100 %	20 890 158,40	100%	23 337 824,42	100%	26 024 398,29	100 %
Wydatki majątkowe	2 305 297,37	12,53 %	4 061 019,40	19,44 %	5 186 633,28	22,22 %	6 825 659,45	26,23 %
Wydatki bieżące	16 090 020,50	87,47 %	16 829 139,00	80,56 %	18 151 191,14	77,78%	19 198 738,84	73,77 %

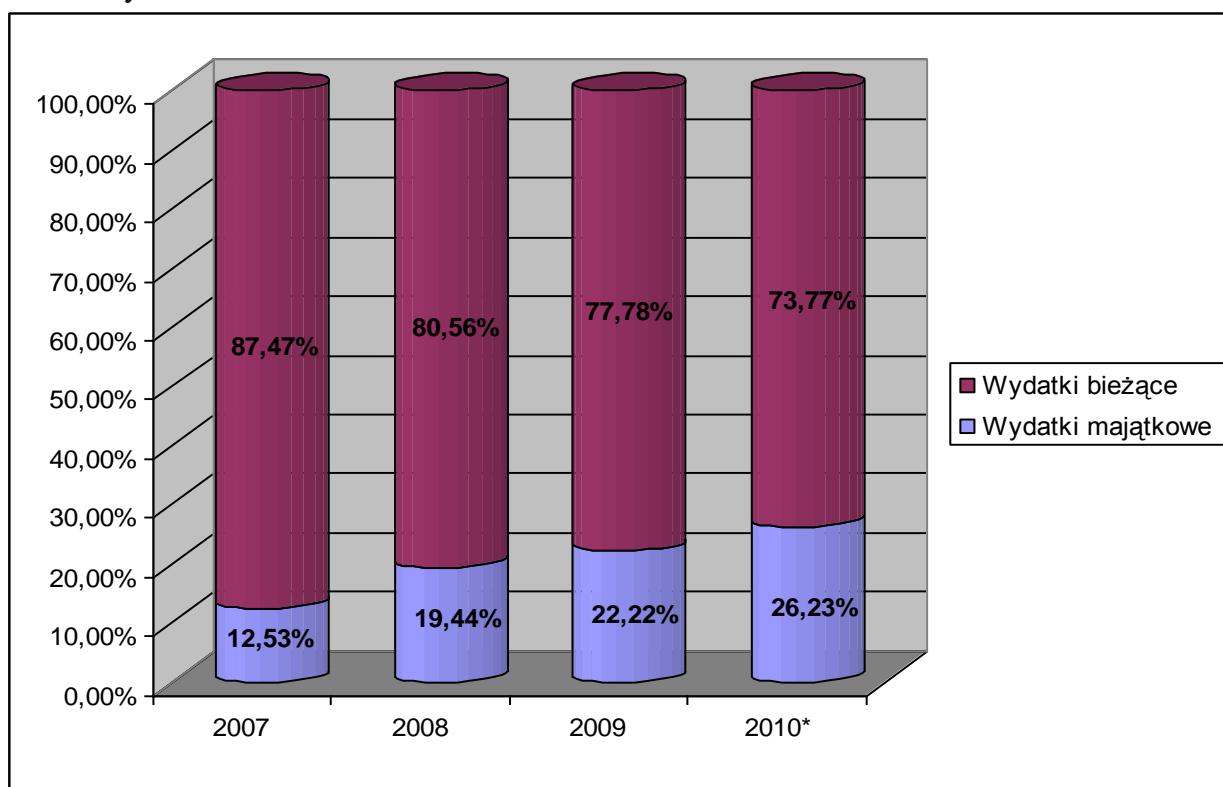
Z danych zaprezentowanych w powyższej tabeli wynika, że największy udział w zrealizowanych wydatkach wykazują wydatki bieżące, których wskaźnik kształtuje się od 80,56 % do 87,47 %. Zauważyć należy również, że w trzech kolejnych latach wskaźnik wydatków bieżących wykazuje tendencję malejącą.

Obserwuje się natomiast stopniowy wzrost wydatków majątkowych, który jest wynikiem pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych w tym również z środków z budżetu Unii Europejskiej, na realizację zadań inwestycyjnych.

Poniżej przedstawiono strukturę wydatków bieżących i majątkowych w latach 2007 -2010 w formie wykresu

Struktura wydatków bieżących i majątkowych w budżecie Gminy Przedbórz w latach 2007 - 2010

Wykres nr 5

*Wydatki budżetu Gminy Przedbórz w latach 2007-2010 według działów
klasyfikacji budżetowej*

Tabela nr 6

Lp.	Nazwa działu	Wykonanie za 2007	Wykonanie za 2008	Wykonanie za 2009	Plan na 2010*
1	2	3	4	5	
	Ogółem	18 395 317,87	20 890 158,40	23 337 824,42	26 024 398,29
1.	010 - Rolnictwo i łowiectwo	511 817,96	535 134,66	321 159,95	351 454,07
2.	600 - Transport i łączność	586 166,18	597 504,35	2 659 211,28	2 972 396,95
3.	630 – Turystyka	31 029,87	377 063,11	646 354,24	1 264 168,22
4.	700 - Gospodarka mieszkaniowa	232 720,96	310 815,75	40 027,29	80 300,00
5.	710 - Działalność usługowa	128 129,66	157 431,70	211 619,64	265 707,04
6.	750 -Administracja publiczna	1 712 069,46	1 889 288,66	1 897 435,76	2 237 934,15
7.	751- Urzędy naczelnych organów włą. Pań. kont. i och. Prawa oraz sadow.	14 221,93	1 138,00	16 325,99	46 442,00
8.	754- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	123 708,54	212 806,78	335 331,84	728 557,16
9.	756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek niep. osob. prawnej oraz wydatki zwi. z ich poborem	34 797,55	39 729,94	38 524,75	40 912,00
10.	757 – Obsługa długu publicznego	129 765,99	155 600,61	165 878,97	188 671,58
11.	758 – Różne rozliczenia	4 655,55	50 692,43	4 994,41	16 398,89
12.	801 – Oświata i wychowanie	6 661 922,50	7 601 090,89	7 832 198,52	8 923 576,54
13.	851 – Ochrona zdrowia	170 646,80	123 226,25	153 840,31	235 489,31
14.	852 – Pomoc społeczna	4 808 876,02	5 037 489,70	5 414 133,09	5 054 683,12
15.	853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	54 435,31	16 046,72	557,95	0,00
16.	854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	1 394 256,25	1 276 513,52	1 311 835,98	1 436 966,20
17.	900 – Gospodarka komunalna i ochrona	1 300 365,86	1 088 376,13	1 430 187,11	1 611 616,61

	środowiska				
18.	921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	370 731,48	320 209,20	408 567,96	417 485,92
19.	926 – Kultura fizyczna i sport	125 000,00	1 100 000,00	449 639,38	151 638,53

Zawarte w tabeli dane wykazują znaczące zmiany struktury wydatków budżetowych w latach 2007–2010. Analizie poddano, więc wydatki tylko w tych działach, których udział w budżecie stanowi znaczący poziom. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż największe wydatki ponoszone są na Oświatę i wychowanie. Udział w tych wydatkach w latach wynosił: w 2007 r. 36,22 %, w 2008 r. 36,39 %, w 2009 r. 33,56 %, w 2010 r. 34,29 % wydatków ogółem. W analizowanym okresie wydatki mają tendencję wzrostową. Drugie, co do wielkości nakłady ponoszone są w dziale – Pomoc społeczna. Ich udział w analizowanym okresie ma tendencję wzrostową z wyjątkiem roku 2010 gdzie jest tendencja malejąca. Udział w tych wydatkach w latach wynosił: w 2007 r. 26,14 %, w 2008 r. 24,11 %, w 2009 r. 23,20 %, w 2010 r. 19,42 % wydatków ogółem. Trzecie, co do wielkości nakłady ponoszone są w dziale – Administracja publiczna. Ich udział w wydatkach ogółem kształtował się: w 2007 r. – 9,31 %, w 2008 r. – 9,04%, w 2009 r. – 8,13 %, w 2010 r. – 8,60% . Udział tych wydatków jest dość równomierny . Kolejną znaczącą pozycją, co do wielkości nakładów jest dział - Transport i łączność. Ich udział w poszczególnych latach kształtował się następująco: 2007 r. – 3,19 %, w 2008 r. – 2,86 %, w 2009r. – 11,39 %, w 2010 r. – 11,42 %. Z danych wynika, że w 2009 roku oraz 2010 r. udział tych wydatków znacząco wzrósł o 11,40 %. Wynik tego wzrostu jest związany z procesem inwestycyjnym, jaki w tym okresie był realizowany. W ramach tego działu realizowane zadania dotyczyły w szczególności budowy dróg oraz w niewielkim stopniu chodniki. Kolejną znaczącą pozycję stanowią wydatki na Gospodarkę komunalną i ochronę środowiska. Udział tych wydatków w strukturze wydatków ogółem ma tendencję zróżnicowaną. W roku 2007 wynosił on 7,07%, w 2008r. – 5,21 % tu nastąpił spadek, w 2009r. – 6,13 %, w 2010 r. – 6,19 %. W analizowanym okresie obserwuje się zmienny wzrost wydatków budżetowych poszczególnych działach gospodarki, co nie znajduje jednoznacznego uzasadnienia.

W 2007 roku na przykład znaczny wzrost wydatków bieżących na opiekę społeczną wynikał ze zmiany przepisów. Przekazanie od 2006 roku gminom dodatkowego zadania związanego z wypłatą zaliczek alimentacyjnych, zwiększyło znacznie wydatki z tym związane. W 2008, 2009, 2010 roku znaczny wzrost wydatków dotyczył natomiast wydatków

majątkowych i kształtował się następująco: 2008r. – 4 061.019,40; 2009 r.–5 186 633,28; w 2010 r. – plan 6 825 603,31

Po dokonaniu analizy finansowej biorąc pod uwagę wyciągnięte wnioski oraz prognozując optymistycznie przyjęto następujące wskaźniki wzrostu dla dochodów bieżących i wydatków bieżących:

Dochody:

- dochody bieżące w latach 2012 -2015 - 4,2 % w każdym roku,
- dochody bieżące w latach 2016 -2021 – 3,5 % w każdym roku

Wydatki

- wydatki bieżące w roku 2012 – 1,70 % (1.7033)
- wydatki bieżące w latach 2013– 2015 – 2,0 % w każdym roku
- wydatki bieżące w latach 2016 – 2021 - 2,5 % w każdym roku

Przy prognozowaniu dochodów jak również wydatków przyjęto dane z projektu budżetu na 2011 rok.

Zastosowane wskaźniki w latach 2012 -2021 do wyliczenia dochodów bieżących jak również wydatków bieżących pozwalają na zachowanie reguły z art.242 ustawy o finansach publicznych, że, nie może być uchwalony budżet, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące, powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Jeżeli zatem będą wzrastać wydatki na wynagrodzenia i pochodne szczególnie w stosunku do grupy zawodowej pracującej w oświacie, należy wówczas ograniczać inne wydatki bieżące lub dokonywać podwyżek podatków i opłat lokalnych, aby uzyskać dodatkowe środki na dochody bieżące.

Przy planowaniu wydatków majątkowych uwzględniono tylko wydatki inwestycyjne jednoroczne z uwagi na to, że Gmina nie posiada przedsięwzięć, które spełniałyby wymogi z art.226 ustawy o finansach publicznych.

Zadania inwestycyjne wieloletnie są kontynuowane i kończą się w 2011 roku.

Zaplanowane środki na finansowanie zadań inwestycyjnych w latach 2012- 2021 są wynikiem rozliczenia budżetu, dlatego też ich wielkości są zróżnicowane.

Zwiększenie nakładów na inwestycje będzie wymagało pozyskiwania zewnętrznych środków w postaci (dotacji, subwencji,) lub pozyskiwania dochodów z innych źródeł, lub szukania oszczędności w wydatkach bieżących.

W latach 2014-2021 zaplanowano budżet zrównoważony, czyli bez zaciąganych kredytów i pożyczek.

Wieloletnia prognoza finansowa ma charakter kroczący i będzie ciągle- na bieżąco aktualizowana, a tym samym realna w jak największym stopniu.

Po dokonanych obliczeniach, założenia przyjęte w prognozie, spełniają wymogi ustawy i spełniają obowiązujące wskaźniki.

Przedbórz: Luty 2011

Sporządził: Skarbnik

Elżbieta Młynarczyk